

การพัฒนาแบบแผนการควบคุมโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(Development of pulmonary tuberculosis control model
with the participation of village health volunteers)

✉ Alcha_59@yahoo.com

อัญชลี มงกุฎทอง, เชิดพงษ์ ทองสุข, แคนสรวง วรณวงษ์สอน
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

บทคัดย่อ

ความเป็นมา : จังหวัดปราจีนบุรีพบรายงานวัณโรคต่อยาเพิ่มขึ้น การควบคุมการแพร่กระจายเชื้อผู้ป่วยรายใหม่มีความสำคัญมากต่อแผนดำเนินงานควบคุมวัณโรค การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ พัฒนารูปแบบ และประเมินรูปแบบการควบคุมโรค

วิธีการศึกษา : แบ่งเป็น 3 ระยะ : ศึกษาสถานการณ์ในสหวิชาชีพ พัฒนารูปแบบการควบคุมโรค และประเมินผลลัพธ์ ผู้ร่วมวิจัย 155 คน คัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ทีมสหวิชาชีพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้ป่วย ในจังหวัดปราจีนบุรี 3 อำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์ สอบถาม วิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา paired t-test และเชิงคุณภาพวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พัฒนารูปแบบควบคุมวัณโรคแบบมีส่วนร่วมของ อสม. จัดอบรมและมอบหมายบทบาทผู้ดูแล ทำข้อตกลงบทบาทผู้ดูแล เยี่ยมผู้ป่วยทุกวันระยะเข้มข้น 4 สัปดาห์แรก เยี่ยมผู้ป่วยระยะต่อเนื่องจนครบการรักษาพร้อมกับเจ้าหน้าที่

ผลการศึกษา : วิเคราะห์กำหนดรูปแบบการพัฒนาการควบคุมโรค PPAC Model: Participation situational analyzing, Planning, Action and reflection, Control monitoring and evaluation

การประเมินผลความรู้ อสม. พบว่าหลังอบรม มีความรู้เรื่องโรคและการดูแลผู้ป่วยวัณโรคเพิ่มขึ้น พบว่าก่อนอบรม มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 0.84 (S.D. = 0.16) และหลังอบรมเพิ่มขึ้นเป็น 0.99 (S.D. = 0.20) เมื่อเทียบกับก่อนอบรม มีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก ($p < 0.05$) การรับรู้เกี่ยวกับวัณโรคอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนอบรมพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 2.58 (S.D. = 0.24) และหลังอบรมเพิ่มขึ้นเป็น 2.70 (S.D. = 0.26) ประเมินผลความพึงพอใจผู้ป่วยต่อการดูแลของ อสม. มีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก เท่ากับ 4.91 (S.D. = 0.17) และติดตามการเยี่ยมบ้านผู้ป่วย 55 ราย พบมีผลการรักษาสำเร็จทุกราย

สรุปและวิจารณ์ผล : การพัฒนารูปแบบควบคุมวัณโรคนี้เป็นการจัดทำข้อตกลงร่วมระหว่าง อสม. และทีมสหวิชาชีพ โดยการพัฒนาคำความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยเพื่อให้ส่งผลดีต่อกระบวนการรักษาผู้ป่วย จึงควรสนับสนุนแนวทางควบคุมวัณโรคนี้ และขยายการดำเนินการในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน, โรควัณโรคปอด, การควบคุมโรค, จังหวัดปราจีนบุรี

◆ การพัฒนารูปแบบการควบคุมโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	109
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 8 ระหว่างวันที่ 20-26 กุมภาพันธ์ 2565	119
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 8 ระหว่างวันที่ 20-26 กุมภาพันธ์ 2565	123

บทนำ

โรควัณโรคเป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุขและกลับมาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง องค์การอนามัยโลก⁽¹⁾ คาดประมาณว่า ประเทศไทยมีผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา (MDR/RR-TB) 3,900 ราย หรือคิดเป็น 5.7 ต่อประชากรแสนคน โดยพบการดื้อยาร้อยละ 2.2 ในผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ และร้อยละ 24 วัณโรคที่กลับเป็นซ้ำ (relapse) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) ร้อยละ 5-10 มีการดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก กระทรวงสาธารณสุขประกาศให้วัณโรคดื้อยาชนิด XDR-TB เป็นโรคติดต่ออันตราย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อใช้มาตรการทางกฎหมายสนับสนุนงานป้องกันควบคุมวัณโรคดื้อยา XDR-TB กระทรวงสาธารณสุขกำหนดยุทธศาสตร์วัณโรคระดับชาติเพื่อป้องกัน ดูแลรักษา และควบคุมวัณโรค ปีงบประมาณ 2560-2564 เป้าประสงค์ ลดอัตราอุบัติการณ์ของวัณโรคให้เหลือ 88 ต่อประชากรแสนคน ในปีงบประมาณ 2564 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ยุติวัณโรค (The End TB Strategy)⁽²⁾ เป้าหมายลดอุบัติการณ์วัณโรคให้ต่ำกว่า 10 ต่อประชากรแสนคน ภายในปี พ.ศ. 2578 ต้องลดอุบัติการณ์เฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี ระยะ 10 ปีที่ผ่านมา มีอัตราอุบัติการณ์ลดลง ร้อยละ 2.7 ต่อปี ปัจจุบันอัตราเชื้อดื้อยาเพิ่มขึ้นรักษายากขึ้น นโยบายเร่งด่วนมีเป้าหมายค้นหาและขึ้นทะเบียนรักษาครอบคลุม ร้อยละ 90 ของจำนวนที่คาดประมาณ อัตราการรักษาสำเร็จ ร้อยละ 90 สถานการณ์วัณโรคของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2561 พบวัณโรคปอดรายใหม่ที่ขึ้นทะเบียนรักษา 77,213 ราย เสียชีวิตสูง 12,000 ราย เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2561 มีอัตราการรักษาสำเร็จต่ำกว่าเป้าหมาย ผู้ป่วยขาดยา และดื้อยาหลายขนานจำนวนมาก โดยจังหวัดปราจีนบุรี พบผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 9 ราย ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 12 ราย ปีงบประมาณ 2562 จำนวน 15 ราย สถานการณ์วัณโรคเพิ่มขึ้น ช่วงปีงบประมาณ 2560-2562

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน   นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์   นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
องอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

บรรณาธิการวิชาการ : นายแพทย์ธิตพงษ์ อึ้งย้ง

กองบรรณาธิการ

คณะทำงานด้านบรรณาธิการ กองระบาดวิทยา

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยมภูจินันท์   ศติธันว์ มาแอดิยน   พิชรี ศรีหมอก

อัตราตายลดลง ปีงบประมาณ 2560 ร้อยละ 6.21 ปีงบประมาณ 2561 ร้อยละ 5.49 ปีงบประมาณ 2562 ร้อยละ 4.04 อัตราขาดยาเกินเป้าหมาย (ตามเกณฑ์เป้าหมายเท่ากับ 0%) นอกจากนี้ ยังพบผู้ป่วยวัณโรคเสียชีวิต และวัณโรคดื้อยา กระจายในทุกอำเภอ จากการประชุมภาคีเครือข่ายจังหวัดปราจีนบุรี เดือนกรกฎาคม 2563 วิเคราะห์ความเสี่ยงประเด็นโรคและภัยสุขภาพพบความเสี่ยงระดับสูง คือ XDR-TB จากปัจจัยขาดผู้ดูแลตลอดการรักษา ผู้ป่วยขาดความรู้เรื่องโรค ความตระหนักต่อการกินยาต่อเนื่อง การดูแลสุขภาพไม่เหมาะสม จึงมีแนวคิดพัฒนารูปแบบการควบคุมโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อการดูแลรักษาตามมาตรฐานที่ถูกต้องต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การควบคุมป้องกันโรควัณโรคปอดในจังหวัดปราจีนบุรี
2. พัฒนารูปแบบการควบคุมป้องกันโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอสม. จังหวัดปราจีนบุรี
3. ประเมินผลลัพธ์การควบคุมและป้องกันโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอสม. จังหวัดปราจีนบุรี

วิธีการศึกษา

รูปแบบการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research & Development) มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาสถานการณ์ปัญหา (Participation Situation analysis) ช่วงวันที่ 1-30 มิถุนายน 2563

วิเคราะห์สถานการณ์ ทบทวนเอกสาร สนทนากลุ่มสรุปประเด็นปัญหา ประยุกต์จากทฤษฎีปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE-PROCEED Framework) ของกรีนและครูเทอร์⁽³⁾ กำหนดวิสัยทัศน์ แผนปฏิบัติการ ค้นข้อมูลสถานการณ์และแนวทางแก้ไข ร่างรูปแบบการควบคุมโรค ตรวจสอบโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบ สร้างและกำหนดแผนปฏิบัติการ (Planning) ช่วงวันที่ 1-10 สิงหาคม 2563 และดำเนินการตามแผนและสะท้อนผลการพัฒนารูปแบบปฏิบัติงาน (Action and reflection)

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนารูปแบบ ศึกษาแนวคิดทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง สอบสวนโรค สอบถาม สนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญและผู้ร่วมวิจัย นำผลศึกษาร่วมกับหลักการเหตุผล กำหนดกรอบวิจัยตัวแปร

ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบความเที่ยงตรงหลังร่างรูปแบบ และปรับปรุงให้เหมาะสม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากระยะที่ 1 ใช้ร่างรูปแบบการควบคุมโรค ตรวจสอบโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุง ช่วงวันที่ 11-15 สิงหาคม 2563 นำไปดำเนินการในระยะเวลาที่ 2 พัฒนารูปแบบ วันที่ 16-31 สิงหาคม 2563 ประกอบด้วยการวางแผนอบรม แผนเยี่ยม ข้อตกลง ดำเนินการตามแผนและสะท้อนผล ดังนี้

1. อบรมความรู้เรื่องวัณโรค การรับรู้ ความรู้การดูแลผู้ป่วย ใช้เทคนิค AIC (Appreciation – Influence – Control)
2. กำหนดแผนเยี่ยมและบทบาทผู้ดูแล จัดทำข้อตกลง
3. ดำเนินการเยี่ยมร่วมกับเจ้าหน้าที่ สะท้อนผล อสม. เยี่ยมผู้ป่วย 55 คน ทุกวันช่วง 1 เดือนแรก วันที่ 1-30 กันยายน 2563 ระยะเข้มข้นและระยะต่อเนื่อง รวบรวมข้อมูลบริการเยี่ยมบ้าน สังเกตสัมภาษณ์เชิงลึก บันทึกสมุดเนื้อหา 4 ด้าน คือ ติดตามการรักษา ให้ความรู้ สนับสนุนอุปกรณ์ ค้นหาผู้สัมผัสโรค ปรับสิ่งแวดล้อม จัดการขยะ สรุปผลเยี่ยมบ้าน ติดตามกำกับงานพร้อมจัดเก็บข้อมูล ทุก 1 เดือน จนครบระยะการรักษา มีบางรายขยายระยะเวลารักษา เนื่องจากเป็นผู้ป่วยกลับเข้ารับการรักษาหรือสิ้นสุดการรักษาหลังจากตรวจพบเสมหะเป็นลบ ติดตามต่อเนื่องถึงเดือนกันยายน 2564

ระยะที่ 3 ประเมินผลกระบวนการและผลลัพธ์ กำกับ ติดตาม (Control, Monitor, Outcome evaluation) ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2564 และคืนข้อมูลผู้ร่วมวิจัย การดำเนินงาน การรักษา การอบรมอสม. ความรู้เรื่องโรค การรับรู้เรื่องโรค ความรู้การดูแลผู้ป่วย และความพึงพอใจของผู้ป่วย

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ป่วยขึ้นทะเบียนรักษาในโรงพยาบาล จังหวัดปราจีนบุรี เดือนกันยายน 2563 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและหรือสุ่มสุจริตใจ 3 อำเภอ คือ เมือง กบินทร์บุรี ศรีมโหสถ มีอสม. 46 คน ผู้ป่วย 55 คน เจ้าหน้าที่ของ รพ. และ รพ.สต. 54 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

อำเภอ	พยาบาลใน รพ./รพ.สต.	ผู้ป่วย วัณโรคปอด	อสม.	รวม
เมือง	22	18	19	59
กบินทร์บุรี	25	31	21	77
ศรีมโหสถ	7	6	6	19
รวม	54	55	46	155

เกณฑ์คัดเลือก อสม.

1. ติดต่อสื่อสารในชุมชนและผู้วิจัยได้
2. ได้รับการยอมรับเป็นตัวแทนให้ข้อมูลปัญหาหาแนวทางแก้ปัญหาและประเมินผล
3. อ่านออกเขียนได้
4. มีเวลาและเต็มใจร่วมกิจกรรม

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา เดือนกันยายน 2563-พฤศจิกายน 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 สนทนากลุ่มประเด็นคำถามปลายเปิด ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) คำถามปลายเปิด (ปัจจัยนำ-ความรู้ เจตคติต่อโรค ปัจจัยเสริม-มุมมองปัจจัยเอื้อ-เข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันโรค จัดการสิ่งแวดล้อม) 3) สนทนากลุ่ม คำถามปลายเปิด สัมภาษณ์ สังเกตการดำเนินงาน เสนอแนะงานตามแผน

ชุดที่ 2 สังเกตการณ์มีส่วนร่วม พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามแผน ทั้งพยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. ตามที่ได้รับมอบหมายและบันทึกการเปลี่ยนแปลง ใช้ในขั้นตอนที่ 3

ชุดที่ 3 สัมภาษณ์รายกลุ่ม ดำเนินการตามแผน สัมภาษณ์รายกลุ่ม พยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. ผู้ป่วย ประเด็นดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค การแก้ไขเสนอแนะปรับปรุง ใช้ในขั้นตอนที่ 3

ชุดที่ 4 สอบถามความรู้เรื่องโรค การรับรู้วัณโรค การดูแลผู้ป่วย ก่อนและหลังอบรมอสม. 30 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น Cronbach's alpha coefficient 0.82 มี 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ถามปลายเปิด 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องโรค เลือกตอบข้อที่ถูกต้อง 10 ข้อ แบ่งคะแนนด้วยวิธีของเบสท์⁽⁴⁾ 3 ระดับมาก ปานกลาง น้อย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับโรค 10 ข้อ เกณฑ์วัดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ตาม Likert Scale คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย แบ่งคะแนนด้วยวิธีของเบสท์ 3 ระดับ ระดับดี พอใช้ ไม่ดี

ส่วนที่ 4 ความรู้การดูแลผู้ป่วย คำถามเลือกตอบ ข้อที่ถูก 10 ข้อ แบ่งคะแนนด้วยวิธีของเบสท์ 3 ระดับมาก ปานกลาง น้อย ใช้ในขั้นตอนที่ 3

ชุดที่ 5 สอบถามความพึงพอใจผู้ป่วยต่อการดูแลของ
อสม. 2 ส่วน :

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล คำถามปลายปิด 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจคำถามปลายเปิด 12 ข้อ ค่า
ความเชื่อมั่น 0.81 เกณฑ์วัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตาม
Likert Scale คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 12 ข้อ แบ่งระดับคะแนนด้วยวิธีของเบสท์
3 ระดับ ระดับมาก ปานกลาง น้อย ใช้ในขั้นตอนที่ 4

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบ ความตรง
เนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ปรับปรุงแล้วทดลองใช้⁽⁶⁾

1) แบบสัมภาษณ์ ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) = 1
ปรับปรุงแล้วทดลองใช้ มีค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น
(Cronbach's alpha coefficient) 0.86

2) แบบสอบถามความรู้ การรับรู้เกี่ยวกับโรค การดูแล
ของอสม. ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเนื้อหาทุก
องค์ประกอบ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = 1 ปรับปรุงแล้วทดลอง
ใช้ มีค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha
coefficient) 0.88

3) แบบสอบถามความพึงพอใจ ความตรงเชิงเนื้อหา
ปรับปรุงแล้วทดลองใช้ มีค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น
(Cronbach's alpha coefficient) 0.92

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี เลขที่
008/2564 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2564 กลุ่มตัวอย่างได้รับการ
ชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและสิทธิถอนตัว
จากการวิจัย เก็บรักษาความลับข้อมูลใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
เสนอข้อมูลภาพรวม

การเก็บข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ สังเกตแบบมีส่วนร่วม สนทนากลุ่ม
สัมภาษณ์เชิงลึก บันทึกภาคสนาม คำถามกึ่งโครงสร้าง ทบทวน
วรรณกรรม บันทึกภาพถ่ายกิจกรรมและเสียง

2. ข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เจ้าหน้าที่ของ
โรงพยาบาล รพ.สต. และ อสม.

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ สนทนากลุ่ม สังเกตพฤติกรรม
ตรวจสอบความถูกต้อง จัดหมวดหมู่ปัญหา สะท้อนผล พิจารณาควร

แก้ไขปัญหาย่างไร พัฒนารูปแบบ ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
ข้อค้นพบ ทบทวนกระบวนการ จุดอ่อนจุดแข็ง รูปแบบวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย

การพัฒนากระบวนการควบคุมโรคโควิดโรคปอดฯ เป็นวิจัย
เชิงพัฒนา เก็บข้อมูล 3 ระยะ

ผลการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสถานการณ์ปัญหา

จากการศึกษาสถานการณ์ อาสาสมัครเข้าร่วมวิจัยจำนวน
155 คน ได้แก่พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ รพ.สต.
จำนวน 54 คน (ร้อยละ 34.8) อสม. 46 คน (ร้อยละ 29.7) ผู้ป่วย
55 คน (ร้อยละ 35.4) ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มเจ้าหน้าที่จาก รพ. และ รพ.สต.** เป็นเพศชาย ร้อยละ
5.6 เพศหญิง ร้อยละ 94.4 อายุน้อยกว่า 49 ปี ร้อยละ 85.2 อายุ
50-54 ปี ร้อยละ 9.3 อายุมากกว่า 55 ปี ร้อยละ 5.6 ($\bar{X}$ = 40.5,
S.D. = 3.1, Min = 32, Max = 55) การศึกษาปริญญาตรีหรือ
สูงกว่า ร้อยละ 100.0 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 61.1 หม้าย หย่า
แยก ร้อยละ 22.2 โสด ร้อยละ 16.7 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 64.8
รับราชการ ร้อยละ 35.2

2. **กลุ่มอสม.** เป็นเพศชาย ร้อยละ 11.9 เพศหญิง ร้อยละ
88.1 อายุน้อยกว่า 49 ปี ร้อยละ 79.8 อายุ 50-54 ปี ร้อยละ 11.5
อายุมากกว่า 55 ปี ร้อยละ 8.7 ($\bar{X}$ = 59.0, S.D. = 7.6, Min = 41,
Max = 75) การศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 2.2 มัธยมศึกษา ร้อยละ
43.4 ประถมศึกษา ร้อยละ 54.4 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 65.2
หม้าย หย่า แยก ร้อยละ 23.9 โสด ร้อยละ 10.9 อาชีพเกษตรกร
ร้อยละ 56.52 งานบ้าน ร้อยละ 21.7 รับจ้าง ร้อยละ 15.2 ธุรกิจ
ส่วนตัว ร้อยละ 6.52

3. **กลุ่มผู้ป่วย** เป็นเพศชาย ร้อยละ 45.5 เพศหญิง ร้อยละ
54.5 อายุน้อยกว่า 49 ปี ร้อยละ 23.6 อายุ 50-54 ปี ร้อยละ 45.5
อายุมากกว่า 55 ปี ร้อยละ 30.9 ($\bar{X}$ = 55.2, S.D. = 8.2, Min =
29, Max = 82) การศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 10.9 มัธยมศึกษา
ร้อยละ 56.4 ประถมศึกษา ร้อยละ 32.7 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ
65.5 หม้าย หย่า แยก ร้อยละ 29.1 โสด ร้อยละ 5.5 อาชีพ
เกษตรกร ร้อยละ 54.5 งานบ้าน ร้อยละ 23.6 รับจ้าง ร้อยละ
15.2 ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 12.7 และพนักงานบริษัท ร้อยละ 9.1

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ควบคุมป้องกันโรคโควิดโรค
ปอดของจังหวัดปราจีนบุรี ดังนี้

1. สถานการณ์ควบคุมป้องกันโรคโควิดโรคปอดของจังหวัด
ปราจีนบุรี อัตราการรักษาสำเร็จ ไตรมาสแรก ปีงบประมาณ 2562
ผู้ป่วย 133 ราย รักษาสำเร็จร้อยละ 55.63 ใช้สูตรยา 2HRZE/4HR

ร้อยละ 85.5 เสียชีวิต ร้อยละ 5.26 เป็นชาย 3 ราย หญิง 4 ราย อายุ ≥ 65 ปี 5 ราย ต่ำกว่า 65 ปี 2 ราย โรคร่วม คือ การติดเชื้อเอชไอวี (Human Immunodeficiency Virus: HIV) 2 ราย โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic Obstructive Pulmonary Disease: COPD) 2 ราย ไตวาย 2 ราย มะเร็ง 1 ราย อัตราป่วย 208.31 ต่อแสนประชากรในทุกอำเภอ ปีงบประมาณ 2560–2562 พบผู้เสียชีวิตและผู้ป่วยดื้อยา (MDR-TB, XDR-TB) สูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี พบมากสุดในอำเภอเมืองปราจีนบุรี รองลงมา คือ อำเภอ กบินทร์บุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอนาดี อำเภอบ้านสร้าง และอำเภอศรีมหาโพธิ

2. ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกด้านสถานการณ์ควบคุมโรค วัณโรคปอด จำแนกตามกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนความรู้เตรียม อสม. เป็นที่เลี้ยง 46 คน ใช้เทคนิค AIC สรุปประเด็นสัมภาษณ์ตามกลุ่ม ดังนี้

ด้านผู้ป่วยวัณโรค พบว่า เข้ารักษาล่าช้า ไม่มาตามนัด ขาดความตระหนักในการกินยาต่อเนื่อง กินยาไม่สม่ำเสมอมีอาการแพ้ยา 2 เดือนแรกจึงหยุดยาเอง ขาดยาจากอาการดีขึ้นผู้ป่วยเชื่อว่าหายแล้วจึงหยุดยาเอง รักษานานลืมกินยาบ่อย ขาดการหายหยุดยาเอง กินยาไม่ต่อเนื่องส่งผลให้ดื้อยาและตายระหว่างรักษามีโรคร่วม ขาดผู้ดูแลกำกับกินยา พฤติกรรมสุขภาพไม่เหมาะสม ไม่มาตรวจตามนัด ไม่เชื่อฟังญาติ

ด้านผู้สัมผัส พบว่า ญาติเป็นที่เลี้ยงขัดแย้งไม่เตือนให้กินยา ญาติไม่มีเวลาดูแล มีภาระทำงานประจำ ผู้สัมผัสไม่มาตรวจตามนัดหมาย ญาติไม่รู้วิธีป้องกันและขาดอุปกรณ์ป้องกัน

ด้านเจ้าหน้าที่ พบว่า บุคลากรไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่

1 คนดูแลไม่ทั่วถึง จ่ายยาไม่ตรงเวลา ค้นหารายใหม่ต่ำกว่าเป้าหมาย โอนออกไม่ทราบผลรักษา

3. ข้อมูลสอบสวนโรคผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก XDR-TB 2 ราย

จากการสอบสวนโรคผู้ป่วยดื้อยา XDR-TB จำนวน 2 ราย ของจังหวัดปราจีนบุรี ปีงบประมาณ 2561 และ 2562 ผู้ป่วยเป็นเพศชาย อายุ 58 ปีและ 46 ปี รายแรก รับราชการการไฟฟ้าทำงานในสำนักงานและลงพื้นที่ทุกวัน รักษาที่ รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปีงบประมาณ 2551 รายที่สองเป็นพนักงานบริษัทและต้องคดีเป็นผู้ต้องขัง รักษาที่ รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร และ รพ. กบินทร์บุรี ปีงบประมาณ 2558

ประเด็นค้นพบเพิ่มเติม ได้แก่ 1) ผลกระทบต่อระบบสุขภาพ โดยมีค่าใช้จ่ายด้านการรักษาสูง ต้องนำเข้ารักษาห้องแยก AIRR 1 เดือนแรก และรักษาต่อที่บ้านนาน 2 ปี ต้องจัดเจ้าหน้าที่เยี่ยมกินยา/ฉีดยาทุกวัน 2) เสี่ยงแพร่ระบาดสูง ในครอบครัว ชุมชน ที่ทำงาน และในเรือนจำเนื่องจากความแออัด 3) ขาดยาจากไม่เชื่อฟังผู้ดูแลที่เป็นญาติ ขาดวินัยการกินยา ขาดพี่เลี้ยงกำกับกินยา หยุดยาเองเมื่อมีอาการแทรกซ้อน ผิดนัดรับยาบ่อย ๆ และระบบติดตามกำกับไม่ชัดเจน ขาดยาจากต้องคดีอยู่ในเรือนจำ 4) โรคร่วม DM/HT พฤติกรรมสูบบุหรี่/ดื่มเหล้ามีผลต่อการกินยา 5) สิ่งแวดล้อมที่บ้านอับทึบ อากาศไม่ถ่ายเท 6) ติดตามผู้สัมผัสเสี่ยงสูงครบทุกราย ทั้งในครอบครัว ชุมชน ที่ทำงาน เรือนจำ และเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ป่วยวัณโรคเสียชีวิต ผู้ป่วยดื้อยา MDR-TB, XDR-TB รายอำเภอ ขึ้นทะเบียนปีงบประมาณ 2560–2562*

อำเภอ	จำนวนผู้ป่วยวัณโรคเสียชีวิต (ราย)			จำนวนผู้ป่วยดื้อยา MDR-TB (ราย)			จำนวนผู้ป่วยดื้อยา XDR-TB (ราย)	
	ปีงบประมาณ			ปีงบประมาณ			ปีงบประมาณ	
	2560	2561	2562	2560	2561	2562	2561	2562
เมือง	17	14	8	6	7	1	1	1
กบินทร์บุรี	10	9	2	1	1	1	0	0
นาดี	4	5	3	0	2	0	0	0
บ้านสร้าง	3	2	1	0	1	0	0	0
ประจันตคาม	6	7	3	1	0	0	0	0
ศรีมหาโพธิ	3	1	3	0	1	0	0	0
ศรีมโหสถ	0	0	1	0	0	1	0	0
ตจว.	0	3	1	0	0	4	0	0
รวม	43	42	22	8	12	7	1	1

ที่มา : โปรแกรม NTIP วันที่ 20 มิถุนายน 2562 (ปีงบประมาณ 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม–20 มิถุนายน 2562)

ผลการวิจัยระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบควบคุมวัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของ อสม. วางแผนพัฒนา

1. สรุปรูปแบบการควบคุมโรควัณโรคด้วยการมีส่วนร่วมของ อสม. ทบทวนข้อมูลระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบ 4 ขั้นตอน คือ PPAC Model คือ 1) Participation situational analyzing วิเคราะห์สถานการณ์ 2) Planning วางแผนกลวิธีแผนปฏิบัติการ 3) Action and reflection ดำเนินงานและสะท้อนผล 4) Control, monitoring, and evaluation กำกับติดตามประเมินผล และพัฒนาแผนปฏิบัติการดูแลแบบมีส่วนร่วม คือ 1) อสม. ติดตามการรักษา ให้ความรู้เรื่องโรคและการรักษา 2) มอบอุปกรณ์ป้องกันและสื่อ-วิธีทัศน นวัตกรรมส่มผัดเอกซเรย์ปอด 3) จัดสิ่งแวดล้อม ทำความสะอาดของใช้ กำจัดขยะ 4) บันทึกการดูแล 5) เจ้าหน้าที่ติดตามประเมินผลการดูแลรักษา

2. สรุปผลการดำเนินการและสะท้อนผลการพัฒนารูปแบบควบคุมวัณโรคปอดฯ อบรม อสม. สร้างภาพความคาดหวังวิเคราะห์บทบาท จัดทำข้อตกลง คือ

2.1 คาดหวังให้กินยาต่อเนื่อง ให้ความรู้ ติดตามให้ตรวจตามนัด จัดสิ่งแวดล้อม

2.2 กำหนดบทบาทผู้ดูแล สร้างแรงจูงใจ ปรับพฤติกรรม กระตุ้นครอบครัว ให้ผู้ป่วยรับรู้ความสามารถ

2.3 เยี่ยมผู้ป่วย กำกับกินยา ให้ความรู้ สนับสนุนอุปกรณ์ ค้นหาความเสี่ยง ปรับสิ่งแวดล้อม จัดการขยะ

2.4 เยี่ยมทุกวัน 1 เดือน รพ.สต. เยี่ยมระยะเข้มข้น 12 ครั้ง ระยะต่อเนื่อง 4 ครั้ง

2.5 สะท้อนผล หัวข้อดังนี้ คือ 1) สรุปเยี่ยม สังเกตสัมภาษณ์ บันทึกสมุด ตรวจตามนัด ตรวจเสมหะซ้ำ 2) ให้ความรู้ 3) ส่งต่อกลุ่มเสี่ยงเอกซเรย์ 4) จัดสิ่งแวดล้อมแยกพื้นที่ จัดการขยะ

3. การพัฒนารูปแบบควบคุมวัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วมของอสม.

- อสม. เยี่ยมบ้านทุกวัน
- แจกข้อปฏิบัติการดูแลผู้ป่วย แนวทางกินยา ผลข้างเคียง

- เจ้าหน้าที่มอบยาให้ อสม. ครั้งละ 7 ของ ระยะ 1 เดือน บันทึกให้ยา 1 เล่มต่อ 1 ราย จนท. เยี่ยมระยะเข้มข้น 12 ครั้ง ระยะต่อเนื่อง 4 ครั้ง

4. มอบอุปกรณ์ป้องกัน 1 เดือน

5. ปฏิบัติตามบทบาทและข้อกำหนดตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 คือ 1) ให้กินยาต่อเนื่อง บันทึกสมุด สังเกตอาการ เตือนให้

ตรวจและเก็บเสมหะ 2) ให้ความรู้ปรับทัศนคติ 3) มอบอุปกรณ์และสื่อ นวัตกรรมเอกซเรย์ปอด 4) จัดสิ่งแวดล้อม กำจัดขยะ

ผลการวิจัยระยะที่ 3 ประเมินผลลัพธ์การพัฒนารูปแบบที่กำหนดระหว่าง อสม. และเจ้าหน้าที่

ประเมินผลการดำเนินงาน (Outcome evaluation)

1. ประเมินความรู้ด้านสาธารณสุขสุขประจำหมู่บ้าน อบรม อสม. ข้อมูลทั่วไป ผู้ร่วมวิจัย 46 คน ที่เข้าอบรมความรู้ เพศ หญิง ร้อยละ 88.1 เพศชาย ร้อยละ 11.9 อายุเฉลี่ย 59 ปี ต่ำสุด 41 ปี สูงสุด 75 ปี ศึกษาชั้นประถมมากที่สุด ร้อยละ 54.4 มัธยมศึกษา ร้อยละ 43.4 สมรสคู่ ร้อยละ 65.2 อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 56.52 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,730 บาท ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 56.5

จากตารางที่ 3 ประเมินการอบรม ทดสอบความรู้เรื่องโรค การรับรู้ และความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย เปรียบเทียบก่อนและหลังอบรม พบความรู้เรื่องโรคและความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคของอสม. ก่อนและหลังอบรม ความรู้เรื่องโรคโดยรวมระดับมากคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 (S.D. = 0.16) และ 0.99 (S.D. = 0.20) หลังอบรม ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ระดับมากทุกข้อ

จากตารางที่ 5 การรับรู้เกี่ยวกับโรควัณโรคของอสม. ก่อนและหลังอบรม การรับรู้เกี่ยวกับโรควัณโรคโดยรวมระดับดีเท่ากับ 2.58 (S.D. = 0.24) และ 2.70 (S.D. = 0.26) ตามลำดับ หลังอบรมคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับวัณโรคระดับดีทุกข้อ

จากตารางที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยวัณโรคของ อสม. โดยรวมก่อนอบรมคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง เท่ากับ 0.65 (S.D. = 0.30) และหลังอบรมเพิ่มขึ้นคะแนนเฉลี่ยระดับมาก เท่ากับ 0.95 (S.D. = 0.12)

2. ผลจากการนำไปปฏิบัติในผู้ป่วยวัณโรคจากสนทนากลุ่ม สังเกตการปฏิบัติงาน สัมภาษณ์ ผู้ป่วยได้รับการดูแล 55 ราย กินยาครบทุกวัน ตรวจตามนัด มีอุปกรณ์ป้องกัน จัดการสิ่งแวดล้อม ตรวจญาติร่วมบ้าน 135 ราย

3. ประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน

3.1 ประเมินอัตราการรักษาสำเร็จของผู้ป่วยวัณโรคที่เป็นประชากรที่ร่วมวิจัย ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 รักษาหาย 55 ราย (ร้อยละ 100) ได้แก่ รักษาหายโดยผลตรวจเสมหะ negative 52 ราย (ร้อยละ 94.55) และรักษาหายโดยจำเป็นขยายระยะเวลา รักษา 3 ราย (ร้อยละ 5.45)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรู้เรื่องโรค การรับรู้เกี่ยวกับโรคและความรู้การดูแลผู้ป่วยของอสม.

ตัวแปร	ก่อนอบรม		หลังอบรม		T-Test	P-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความรู้เรื่องโรควันโรค	0.84	0.16	0.99	0.20	2.69	0.008*
2. การรับรู้เกี่ยวกับโรค	2.58	0.24	2.70	0.26	1.47	0.152
3. ความรู้เกี่ยวกับการดูแล	0.65	0.30	0.95	0.12	2.29	0.025*

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวันโรคของอสม.

ความรู้	ก่อนอบรม			หลังอบรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
1. สาเหตุของการเกิดวันโรค	0.72	0.46	มาก	0.93	0.23	มาก
2. ช่องทางการติดต่อของวันโรค	0.80	0.40	มาก	0.94	0.25	มาก
3. วันโรคสามารถเกิดได้ทั่ววัยอะไร	0.57	0.50	ปานกลาง	0.82	0.38	มาก
4. อาการสงสัยว่าติดเชื้อวันโรคปอด	1.00	0.00	มาก	1.00	0.00	มาก
5. อาการสำคัญของโรควันโรคปอด	0.98	0.15	มาก	1.00	0.00	มาก
6. ความรุนแรงของวันโรค	0.85	0.42	มาก	0.96	0.20	มาก
7. วิธียืนยันว่าป่วยเป็นวันโรค	0.91	0.28	มาก	1.00	0.00	มาก
8. วิธีป้องกันการติดเชื้อวันโรค	0.88	0.42	มาก	0.94	0.25	มาก
9. เชื้อวันโรคถูกทำลาย/ตายด้วยวิธีใด	0.97	0.14	มาก	1.00	0.00	มาก
10. วิธีการรักษาโรควันโรค	0.93	0.25	มาก	0.96	0.21	มาก
รวม	0.84	0.16	มาก	0.99	0.20	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้เกี่ยวกับโรคก่อนและหลังอบรมอสม.

การรับรู้	ก่อนอบรม			หลังอบรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับรับรู้
<u>รับรู้ความรุนแรง</u>	2.53	0.25	ดี	2.68	0.22	ดี
1. วันโรครุนแรงทำให้ตายได้	2.78	0.59	ดี	2.85	0.40	ดี
2. วันโรคเป็นโรคเรื้อรังรักษาไม่หาย	2.26	0.87	พอใช้	2.51	0.67	ดี
3. ผู้ที่ร่างกายอ่อนแอติดเชื้อวันโรคง่าย	2.73	0.56	ดี	2.96	0.19	ดี
4. ผู้ป่วยไม่กินยาเชื่อรุนแรงขึ้น	2.66	0.54	ดี	2.87	0.37	ดี
5. ผู้ป่วยวันโรคไม่มีโอกาสสังสรรค์	2.22	0.80	พอใช้	2.64	0.86	ดี
<u>รับรู้โอกาสเสี่ยงวันโรค</u>	2.65	0.15	ดี	2.67	0.31	ดี
6. ไอเรื้อรัง > 3 สัปดาห์ เสี่ยงวันโรค	2.87	0.25	ดี	2.89	0.15	ดี
7. ผู้เป็นวันโรคแล้วไม่เป็นซ้ำ	2.36	0.76	พอใช้	2.59	0.61	ดี
8. ไม่เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเทเสี่ยงวันโรค	2.56	0.71	ดี	2.80	0.52	ดี
9. สูดบุหรี่ดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดวันโรคได้	2.77	0.43	ดี	2.66	0.61	ดี
10. วันโรคพบฐานะยากจนเท่านั้น	2.48	0.85	ดี	2.67	0.61	ดี
รวม	2.58	0.24	ดี	2.70	0.26	ดี

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยวัณโรคของอสม.

ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยวัณโรค	ก่อนอบรม			หลังอบรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
1. ผู้ป่วยต้องกินยาต่อเนื่องทุกวันจนครบ	0.83	0.35	มาก	0.98	0.16	มาก
2. ผู้ป่วยอาจพบอาการผื่นผดเมื่อกินยา	0.76	0.44	มาก	0.96	0.17	มาก
3. ผู้ป่วยต้องพบแพทย์ตามนัด/เก็บเสมหะ	0.80	0.38	มาก	0.90	0.31	มาก
4. ผู้ป่วยต้องกินเนื้อสัตว์ นม ผัก ไข่ ผลไม้	0.61	0.41	ปานกลาง	0.93	0.21	มาก
5. ผู้ป่วยควรออกกำลังกาย 3 วัน/สัปดาห์	0.78	0.42	มาก	0.95	0.19	มาก
6. ผู้ป่วยควรนอนหลับอย่างน้อย 6 ชม./วัน	0.38	0.47	ปานกลาง	0.96	0.25	มาก
7. ผู้ป่วยใส่หน้ากากฯ ล้างมือ แยกของใช้	0.39	0.47	ปานกลาง	0.76	0.42	มาก
8. ผู้สัมผัสร่วมบ้านต้องตรวจหาวัณโรค	0.49	0.50	ปานกลาง	0.85	0.21	มาก
9. จัดการสิ่งแวดล้อมในบ้านและกำจัดขยะติดเชื้อ	0.91	0.41	มาก	0.98	0.17	มาก
10. อสม. ทำหน้าที่ที่เลี้ยงดูดูแลผู้ป่วย	0.55	0.60	ปานกลาง	0.97	0.18	มาก
รวม	0.65	0.30	ปานกลาง	0.95	0.12	มาก

3.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการดูแลของ อสม. 55 ราย ระดับมาก ร้อยละ 80.0 ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.0 จำแนกความพึงพอใจด้านต่าง ๆ ดังนี้ ภาพรวม คะแนนเฉลี่ย ระดับมาก เท่ากับ 4.11 (S.D. = 0.19) จำแนกรายด้าน ด้านเวลา ด้านตัวอสม. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากบริการ พบว่ามีความพึงพอใจคะแนนเฉลี่ยระดับมาก เท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.07), 4.22 (S.D. = 0.09) และ 4.17 (S.D. = 0.19) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสรุปประเด็นข้อค้นพบ ดังนี้

1. สรุปสถานการณ์ควบคุมวัณโรคจังหวัดปราจีนบุรี ดังนี้ ประเด็นปัญหาด้านผู้ป่วยวัณโรค คือ ขาดความรู้ความตระหนักในการกินยาต่อเนื่อง การดูแลสุขภาพไม่เหมาะสม ขาดอุปกรณ์ป้องกันแพร่กระจาย ด้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีภาระงานมากดูแลไม่ทั่วถึง และค้นหารายใหม่ต่ำกว่าเป้าหมาย ปัญหาผู้สัมผัสไม่มาตรวจตามนัด ด้านผู้ดูแลเป็นญาติความรู้ไม่เพียงพอผู้ป่วยไม่เชื่อฟัง ไม่ปฏิบัติตามอสม. มีความรู้ในการดูแลไม่เพียงพอ จัดการสิ่งแวดล้อมในบ้านและขยะไม่เหมาะสม

2. สรุปผลสนทนากลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายอสม. เหมาะสมเป็นที่เลี้ยง โดยมีปัจจัยนำ คือ อสม. มีเจตคติที่ดีไม่แสดงการรังเกียจ มีปัจจัยเสริม คือ อสม. เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้แทนด้านสุขภาพในชุมชน เจ้าหน้าที่ รพ.สต. มอบให้ค้นหากลุ่มเสี่ยง และมีปัจจัยเอื้อ คือ อสม. มีความรู้ในการป้องกัน จัดสรรอุปกรณ์ จัดการสิ่งแวดล้อมในบ้านได้

3. สรุปผลการกำหนดวิสัยทัศน์สร้างภาพความคาดหวัง การควบคุมวัณโรค

ผู้วิจัยนำเสนอสถานการณ์การควบคุมวัณโรค มีผู้ร่วมวิจัยได้สนทนากลุ่มร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้ คือ อสม. มีความคาดหวังต่อการรักษาให้มีที่เลี้ยงดูดูแลผู้ป่วยตลอดไป โดยกำกับการกินยาให้กำลังใจผู้ป่วยทุกวัน ขณะที่ให้มีที่เลี้ยงดูดูแลด้วยความสมัครใจตลอดการรักษา แต่จะต้องอบรมความรู้ในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคให้ อสม. พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ป้องกันสนับสนุนผู้ป่วยและญาติ ให้มีการติดตามผู้สัมผัสตรวจหาเชื้อวัณโรคทุกราย และให้การแนะนำหรือร่วมกับผู้ป่วยและญาติจัดการสิ่งแวดล้อมที่บ้าน แยกของใช้ ทำความสะอาด เพื่อควบคุมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ พร้อมทั้งแนะนำวิธีดูแลสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วยและญาติ ได้แก่ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การออกกำลังกาย และการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งนี้ให้ดำเนินการภายใต้เข็มมุ่ง “ค้นให้พบ จบด้วยหาย พัฒนาเครือข่าย มุ่งมั่นสร้างสรรค์นวัตกรรม”

ผู้ป่วยวัณโรคปอดไม่รู้ถึงผลกระทบของการกินยาไม่ต่อเนื่อง และพฤติกรรมดูแลสุขภาพไม่ถูกต้อง ขาดระยะระยะเข้มข้นของการรักษา 2 เดือนแรก ร้อยละ 50 มีอาการแพ้ยา ถ้าผู้ป่วยกินยาไม่สม่ำเสมอจะมีช่วงเวลาแพร่กระจายเชื้อในบ้านและชุมชนมากขึ้น ตามแนวทางเวชปฏิบัติการรักษาวัณโรคผู้ใหญ่ พ.ศ. 2555⁽⁶⁾ สอดคล้องกับการศึกษาสาเหตุการขาดยาของผู้ป่วยวัณโรคในจังหวัดลพบุรี⁽⁷⁾ ขณะเดียวกันทีมสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขและในชุมชน ยังขาดรูปแบบหรือแนวทางการควบคุม

วัฒนธรรมที่เหมาะสม ส่วนใหญ่ญาติเป็นพี่เลี้ยงมีความรู้ไม่เพียงพอไม่เข้าใจบทบาทพี่เลี้ยง อสม.มีความรู้ไม่เพียงพอในการดูแลผู้ป่วย สิ่งแวดล้อมในบ้านไม่เหมาะสม ไม่ป้องกันแพร่เชื้อ รวมทั้งพฤติกรรมป้องกันวัณโรคของผู้สัมผัสร่วมบ้าน เช่นเดียวกับ การศึกษาการป้องกันวัณโรคในผู้สัมผัสร่วมบ้านของผู้ป่วยวัณโรคปอดในจังหวัดบุรีรัมย์⁽⁷⁾ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีภาระงานมาก ขาดแนวทางควบคุมป้องกันวัณโรคที่เหมาะสม การคัดกรองไม่ครอบคลุม เช่นเดียวกับการศึกษาการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขในการคัดกรองผู้ป่วยวัณโรคในชุมชนอำเภอโนนน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์⁽⁸⁾ และนำปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ ใช่วางแผนปฏิบัติการและสะท้อนผลการปฏิบัติ กำกับติดตามและ ประเมินผลลัพธ์ ประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ⁽⁹⁾ มีการประเมินด้านต่าง ๆ สถานะทางสังคม วิทยาการ ระบาด พฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม การศึกษาและสังคมวิทยา การบริหาร ประเมินผลลัพธ์

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบควบคุมป้องกันวัณโรคด้วยการมีส่วนร่วม อบรม อสม. จัดทำแผนพัฒนาการดูแลผู้ป่วยและจัดทำข้อตกลง อสม.เยี่ยมบ้านทุกวันร่วมกับเจ้าหน้าที่ พัฒนาความรู้และทักษะของอสม. ปรับพฤติกรรมบทบาทพี่เลี้ยง ผู้ป่วยที่ร่วมวิจัย รักษาหายทุกราย ส่งผลงานให้อัตราการรักษาสำเร็จจังหวัดปราจีนบุรี มากกว่าร้อยละ 90 ต่อเนื่อง จึงควรส่งเสริมนำไปพัฒนาพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

อสม. มีความรู้ในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคเพิ่มขึ้น มีบางข้อ คะนั้นน้อยกว่าข้ออื่น จึงควรใช้สื่อช่องทางอื่น ๆ เช่น หอกระจายข่าว สถานีวิทยุชุมชน ให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ผู้ป่วย มีความพึงพอใจต่อการดูแลระดับมากทุกด้าน ด้านเวลาให้บริการ ตัวอสม.ผู้ให้บริการ และประโยชน์ที่ได้รับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่หวั่นผลประโยชน์อย่างต่อเนื่องต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี หัวหน้ากลุ่มงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกท่าน ที่สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนารูปแบบการควบคุมป้องกันวัณโรคด้วยการมีส่วนร่วมของอสม. ขอขอบคุณ

นายแพทย์โสภณ เอี่ยมศิริถาวร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค นายแพทย์เจตสรร นามวาท ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน แพทย์หญิง ลานทิพย์ เหราบัตย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี นายแพทย์ไชยาวุฒิ สิทธินันท์ หัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร นางสาวสุทธนันท์ สุทธชนะ รองหัวหน้ากลุ่มพัฒนานักระบาดวิทยาภาคสนามและเครือข่าย (FETP&SRRT) กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบคุณ อสม. ในจังหวัดปราจีนบุรีและผู้ป่วยวัณโรคทุกคนที่ร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Global Tuberculosis Report 2018. Geneva Switzerland: WHO; 2018.
2. กระทรวงสาธารณสุข. แผนงานยุทธศาสตร์วัณโรคระดับชาติ พ.ศ. 2560-2564. นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน: 2559.
3. Green LW, Kreuter MW. Health program planning: An educational and ecological Approach. Toronto: Mayfield Publishing Company; 2005.
4. Best, J.W. Research in Education. 3rd. New Jersey: Prentice-Hall; 1977.
5. บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น: 2546.
6. สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. แนวทางเวชปฏิบัติการรักษาวัณโรคผู้ใหญ่ พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด: 2555.
7. ฐานิญา แสนศรี. สาเหตุการขาดยาของผู้ป่วยวัณโรคในพื้นที่จังหวัดลพบุรี. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี: 2558.
8. มะลิณี บุตรโท และพรณภา ศุภเวทย์ศิริ. การป้องกันวัณโรคในผู้สัมผัสร่วมบ้านของผู้ป่วยวัณโรคปอด เสมหะพบเชื้อที่ขึ้นทะเบียนรักษา อำเภอประโคนชัย อำเภอกระสัง และอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ประเทศไทย. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น. 2554; 18 (3): 11-21.
9. ชูเดช เรือนคำ. การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขในการคัดกรองผู้ป่วยวัณโรคในชุมชนอำเภอโนนน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์. วารสารวิชาการป้องกันควบคุมโรค สคร.2 พิษณุโลก. 2562; 6 (1): 48-61.

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

อัญชลี มงกุฎทอง, เชิดพงษ์ ทองสุข, แดนสรวง วรณวงษ์สอน.
การพัฒนาแบบการควบคุมโรควัณโรคปอดด้วยการมีส่วนร่วม
ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. รายงานการเฝ้า
ระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์. 2565; 53: 109–18.

Suggested citation for this article

Mongkutthong A, Thongsuk C, Wonwongson D.
Development of pulmonary tuberculosis control
model with the participation of village health
volunteers. Weekly Epidemiological Surveillance
Report. 2022; 53: 109–18.

Development of pulmonary tuberculosis control model with the participation of village health volunteers

Authors: Alchalee Mongkutthong*, Cherdpong Thongsuk, Dansrong Wonwongson

Prachinburi Provincial Public Health Office, Ministry of Public Health, Thailand

Abstract

Background: The drug-resistant tuberculosis cases has increased in Prachinburi province in recent years. The treatment and prevention of the transmission to other people was critical to the TB control and prevention program. The control of transmission of new patients was critical to the TB control and prevention program. This study aims to determine the problems, develop a model and evaluate outcomes of tuberculosis (TB) control and prevention model for new pulmonary patients (PTB) and household contacts in Prachinburi province.

Methods: The research was divided into 3 phases: 1) Study the situation of TB control, multidisciplinary team 2) The development of TB control and prevention model, and 3) Evaluated of control model. The samples used 155 participants in 3 districts of Prachinburi Province, were selected exclusively and voluntarily, which include a multidisciplinary team consisting of nurses, family practice groups, public health officers from the sub-district health promotion hospital, new pulmonary patients (PTB), and household contacts. Statistics analysis used frequency, percentage, standard deviation, paired t-test, and content analysis.

Results: The analysis determines the developmental form of PPAC Model disease control: Participation situational analyzing, Planning, Action and reflection, Control monitoring and evaluation. Develop participatory tuberculosis control models of the Village Health Volunteers (VHVs) in Thailand. Training and assigning caregivers, caregivers' agreements, visited patients every day for the first 4 weeks of the intensive period until the treatment was completed with the staff. After implementation, the samples, VHVs had a statistically significant increase in knowledge score of diseases and care for tuberculosis patients, before $\bar{X} = 0.84$ (S.D. = 0.16) and after $\bar{X} = 0.99$ (S.D. = 0.20), TB control compared to before training ($p < 0.05$), and a statistically significant increase in perception score of diseases compared to before training, before $\bar{X} = 2.58$ (S.D. = 0.24) and after $\bar{X} = 2.70$ (S.D. = 0.26), patient's satisfaction towards the care of the VHVs, in satisfaction score 4.91 (S.D. = 0.17)

Conclusions: The development of this TB control model is to establish a joint agreement between the VHVs and the multidisciplinary team by developing knowledge and skills in patient care to benefit the patient treatment process. Therefore, this TB control approach should be supported and further expanded in other areas.

Keywords: village health volunteers, pulmonary tuberculosis, control, Prachinburi Province

อัญชลี สิทธิชัยรัตน์, ธนัชชา ไทยธนสาร, จันจิรา ชินศรี, กมลชนก ช่วยจันทร์, รัชทิพร ชนะมาร, เจษฎา ธนกิจเจริญกุล

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 8 ระหว่างวันที่ 20–26 กุมภาพันธ์ 2565 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. วัณโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก จังหวัด

สมุทรสาคร พบผู้ป่วย 1 ราย เพศชาย สัญชาติไทย อายุ 30 ปี อาชีพพนักงานบริษัท โรคประจำตัว หอบหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (COPD) ร่วมกับเคยเป็นวัณโรคปอด เมื่ออายุ 18 ปี และรักษาครบ 6 เดือน (ผู้ป่วยมีประวัติเคยสัมผัสผู้ป่วยวัณโรครวมบ้าน) อยู่ขณะป่วย ห้างเช่าแห่งหนึ่งในตำบลท่าจีน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ประมาณเดือนกรกฎาคม 2563 เข้ารับการตรวจคัดกรองสุขภาพก่อนเข้าทำงาน ผลการตรวจภาพถ่ายรังสีทรวงอกปกติ ต่อมาวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 ผู้ป่วยมีอาการไอ เจ็บคอด้านซ้าย เสียเวลาน้ำอกเวลาไอ เข้ารับการตรวจร่างกาย ฟังเสียงปอด ไม่มีเสียงวี๊ด (Lung Clear) และ Cervical LN Negative เก็บเสมหะส่ง Acid Fast Bacilli (AFB) ให้ผลลบ ผลการตรวจภาพถ่ายรังสีทรวงอก แสดง Diffuse fibro calcification both upper and middle lung zone วางแผนการรักษาจากการป่วยด้วยวัณโรคเดิมและเชื่อมโยงกับโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และนัดติดตามอาการ หลังจากมีอาการดีขึ้น ผู้ป่วยไม่ได้มาตามการนัดหมายของแพทย์ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2564 เข้ารับการรักษาโรคติดเชื้อโควิด 19 (COVID-19) ผลการตรวจภาพถ่ายรังสีทรวงอก พบภาวะปอดอักเสบ แพทย์ทำการรักษาแบบ COVID pneumonia ไม่ได้มีการเก็บ AFB และได้จำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน เริ่มป่วยวันที่ 29 ตุลาคม 2564 ด้วยอาการไข้ ไอ เหนื่อย ประมาณ 3 สัปดาห์ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านแพ้ว ผลการตรวจภาพถ่ายรังสีทรวงอกซ้ำ แพทย์วินิจฉัยสงสัยวัณโรคกลับเป็นซ้ำ และวินิจฉัยแยกโรคว่าเป็นวัณโรคดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) ผลการตรวจ AFB ผลบวกทั้ง 3 วัน วันที่ 31 ตุลาคม 2564 เริ่มสูตรยา HRZE และส่งตรวจ Line probe assay (LPA) เพิ่มเติม และยังได้ให้ยา HRZE ต่อ วันที่ 29 ธันวาคม 2564 ภายหลังรักษาด้วยสูตรยา HRZE ส่งตรวจ AFB ผลลบ 2 ครั้ง ติดตามด้วย ผลการตรวจภาพถ่ายรังสีทรวงอกซ้ำ ผลมีการเพิ่มขึ้น

ของรอยฝ้าในปอดทั้ง 2 ข้าง จึงขอส่งตรวจด้วย วิธี LPA ซ้ำ เพื่อตรวจสอบสงสัยวัณโรคดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) และยังรักษาด้วยสูตรยา HRZE ต่อ วันที่ 26 มกราคม 2565 สิ้นสุดการรักษาที่ 3 เดือน ส่งตรวจ AFB ซ้ำให้ผลบวก วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 ผล LPA ที่ส่งตรวจเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2565 พบว่าดื้อยา Isoniazid และ Rifampicin และเข้าได้กับดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) รอทำการทดสอบความไวต่อยากลุ่ม Aminoglycoside และ Fluoroquinolone วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี First line-Line probe assay (FL-LPA) ผลตรวจพบเชื้อ *Mycobacterium tuberculosis* ที่ดื้อต่อยา Isoniazid และ Rifampicin ผลตรวจด้วยวิธี Second line-Line probe assay (SL-LPA) ผลตรวจพบเชื้อ *Mycobacterium tuberculosis* complex (MTBC) ที่ดื้อต่อยากลุ่ม Fluoroquinolones และ Aminoglycosides/Cyclic peptides

การดำเนินการ

1) แจ้งผู้ป่วยและญาติรับทราบผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อวัณโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก (XDR-TB) ให้ความรู้การควบคุมป้องกันวัณโรค และการดูแลด้านจิตใจ

2) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร ลงสอบสวนโรคเพิ่มเติมเพื่อค้นหาสาเหตุ และร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคติดตามสถานการณ์โรควัณโรคในพื้นที่

3) ค้นหาและติดตามผู้สัมผัสร่วมบ้านและผู้สัมผัสในชุมชนเพื่อติดตามเข้ารับการคัดกรองและสื่อสารความเสี่ยง โดยผู้สัมผัสร่วมบ้าน 1 ราย ได้รับเก็บตัวอย่างส่งตรวจ AFB ให้ผลลบ และมีการนัดหมายเพื่อทำ CXR และ IGRA วันที่ 1 มีนาคม 2565

4) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ระดับเขตเรื่องพิจารณาสูตรยา XDR-TB และขอสนับสนุนยาจากกองวัณโรค กรมควบคุมโรค

5) ให้คำแนะนำผู้สัมผัสร่วมบ้าน เพื่อสร้างความตระหนักในเฝ้าระวัง ป้องกันโรคโควิด โดยให้ศึกษาในการกำจัดเสมหะ และการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในห้องพักให้กับผู้ป่วย และกำชับให้ดูแลให้ผู้ป่วยรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน รวมทั้งให้ความรู้และสร้างความเข้าใจการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันกับผู้ป่วย

6) ให้คำแนะนำให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ติดตามการได้รับยาของผู้ป่วยทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาสม่ำเสมอ ไม่ขาดยา

2. โรคอาหารเป็นพิษจากสารเคมี จังหวัดพิษณุโลก พบผู้ป่วย 1 ราย หญิงไทย อายุ 5 ปี 4 เดือน ขณะป่วยอยู่ที่ตำบลบึงพระ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่มีโรคประจำตัว จากการสอบสวนเบื้องต้น วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 21.50 น. ผู้ป่วยรับประทานไส้กรอก ซ้อจากรถเร่ที่มาจากหมู่บ้านโดยรับประทานแบบปรุงสุก หลังรับประทาน 10 นาที ผู้ป่วยมีอาการเวียนศีรษะ หายใจลำบาก ชีพจรเร็ว ชักเกร็ง ผิวน้ำปลายมือปลายเท้า ริมฝีปากเขียวคล้ำตาแดง แขนขา กระตุก เป็นลมหมดสติ อาการไม่ดีขึ้น เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพุทธชินราช วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 00.06 น. ตรวจร่างกายแรกพบ อุณหภูมิร่างกาย 37.2 องศาเซลเซียส ชีพจร 140 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 36 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 100/45 มิลลิเมตรปรอท ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดร้อยละ 90 เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบระดับเมธิโมโกลบินในเลือด 11.8% แพทย์วินิจฉัยให้การวินิจฉัยภาวะเมธิโมโกลบินนีเมีย (Methemoglobinemia) วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 ทีมสอบสวนควบคุมโรคจังหวัดและอำเภอ ลงสอบสวนควบคุมโรคเพิ่มเติม และวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2565 ผู้ป่วยอาการดีขึ้นและจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้

การดำเนินการ

1) กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก ได้ตรวจสอบบริเวณตลาดนัดแห่งหนึ่งในตำบลบึงพระ อำเภอเมืองพิษณุโลก ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองพิษณุโลก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบึงพระ และองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ ผลไม่พบผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต้องสงสัยในตลาด

2) แจกเอกสารให้ความรู้กับผู้ขายในการเลือกผลิตภัณฑ์ประเภทไส้กรอกและลูกชิ้นที่มีเลขสารบบอาหาร (เลขอย.) พร้อมระบุชื่อที่อยู่ผู้ผลิต วันเดือนปีที่ผลิต หมดอายุที่ต้องแสดงบนฉลากให้ชัดเจนมาวางจำหน่ายให้กับประชาชนต่อไป

3) เก็บตัวอย่างไส้กรอกที่ผู้ป่วยรับประทานเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (อยู่ระหว่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ)

3. การประเมินความเสี่ยงของโรคอาหารเป็นพิษจากสารเคมี (พิษจากไนไตรต์และไนเตรต)

จากการเฝ้าระวังเหตุการณ์โรคและภัยสุขภาพระหว่างวันที่ 21-27 กุมภาพันธ์ 2565 พบรายงานเหตุการณ์อาหารเป็นพิษจากสารเคมี 1 เหตุการณ์ ซึ่งเกิดขึ้นในตำบลบึงพระ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยพบผู้ป่วยอาการหนัก 1 ราย เป็นเพศหญิง สัญชาติไทย อายุ 5 ปี โดยมีอาการเวียนศีรษะ หายใจลำบาก ชีพจรเร็ว ชักเกร็ง ผิวน้ำปลายมือปลายเท้า ริมฝีปากเขียวคล้ำตาแดง แขนขา กระตุก เป็นลมหมดสติ ซึ่งแพทย์ตรวจพบระดับเมธิโมโกลบินในเลือด โดยอาการเกิดขึ้นหลังจากรับประทานอาหารที่สงสัย คือ ไส้กรอก ซึ่งคาดว่าจะมีการเจือปนของไนไตรต์และไนเตรตในปริมาณที่เกินกำหนด ซึ่งตัวอย่างอาหารได้ถูกเก็บส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติม อยู่ระหว่างการตรวจ สำหรับผู้ที่รับประทานอาหารสงสัยร่วมกัน คือ บิดาของผู้ป่วยซึ่งมีอาการถ่ายเหลวเพียงเล็กน้อย

จากการเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่ผ่านมาตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2565 ถึงปัจจุบัน พบเหตุการณ์ผู้ป่วยเด็กที่คาดว่าได้รับพิษจากไนไตรต์และไนเตรตจากการรับประทานไส้กรอกรวม 15 ราย จาก 9 จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี 4 ราย ตรัง 3 ราย เชียงใหม่ 2 ราย พะเยา กาญจนบุรี สระบุรี สงขลา นครศรีธรรมราช และพิษณุโลก จังหวัดละ 1 ราย ถึงแม้ว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ 4-5 ของปี 2565 และได้มีการกำจัดการอาหารที่คาดว่าจะเปื้อนสำหรับผู้ป่วยบางรายไปแล้วก็ตาม แต่ในสัปดาห์ที่ 8 นี้ยังสามารถพบผู้ป่วยรายใหม่จากจังหวัดพิษณุโลก และมีโอกาสที่จะพบผู้ป่วยเพิ่มเติมได้อีก

ไนไตรต์ (NO₂) และไนเตรต (NO₃) เป็นวัตถุเจือปนอาหาร (food additive) นิยมใช้เพื่อทำให้เกิดสีแดงอมชมพูในผลิตภัณฑ์แปรรูปเนื้อสัตว์ เช่น เบคอน แฮม กุนเชียง ไส้กรอก เป็นต้น สืบเนื่องจากการรวมตัวของไนไตรต์กับเมธิโมโกลบิน (myoglobin) เมื่อถูกความร้อนจะเปลี่ยนเป็นเป็นสีชมพู ไนไตรต์และไนเตรต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะผู้ที่มีความไวต่อสารนี้เป็นพิเศษ จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ท้องร่วง อุจจาระเป็นเลือด และปวดศีรษะ ไนไตรต์สามารถทำปฏิกิริยากับเอมีน (amine) ในอาหารกลายเป็นสารก่อมะเร็งที่ร้ายแรง คือไนโตรซามีน (nitrosamine) ซึ่งทำให้เกิดมะเร็งตับ กระเพาะอาหาร และหลอดอาหาร เด็กทารกที่มีเมธิโมโกลบินมากจะทำให้ขาดออกซิเจนเพราะเกิดการขนส่ง

ออกซิเจนไม่ได้ และอาจจะเสียชีวิตได้

ดังนั้นในเด็กจึงยังคงมีความเสี่ยงปานกลางถึงสูง ในการที่จะมีโอกาสได้รับประทานและเกิดอาการรุนแรง เนื่องจากยังพบแหล่งอาหารที่สงสัยอยู่และยังไม่ได้มีการกำจัด และมีอาการเกิดขึ้นได้อย่างรุนแรงและเฉียบพลัน อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันโอกาสการเสียชีวิตหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละจังหวัดควรเร่งดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดการบริโภคผลิตภัณฑ์แปรรูปในเนื้อสัตว์เหล่านั้นได้อย่างปลอดภัย และควรบังคับใช้กฎหมายอย่างสูงสุดเพื่อกำจัดแหล่งรังโรคของอาหารสงสัยที่อาจยังคงมีอยู่

สถานการณ์ต่างประเทศ

โรคไข้ลาสซา สหราชอาณาจักร

ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพในสหราชอาณาจักรว่าพบผู้ป่วยโรคไข้ลาสซา ผู้ป่วยยืนยัน 2 ราย และผู้ป่วยสงสัย 1 ราย ในครั้งนี้เป็นการระบาดครั้งที่ 2 ในยุโรป ซึ่งมีการระบาดครั้งแรกในสหราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 โดยพบผู้ป่วยโรคไข้ลาสซา ผู้ป่วยยืนยัน 3 ราย และเสียชีวิต 1 ราย

ผู้ป่วยรายแรก มีประวัติเดินทางไปที่สาธารณรัฐมาลี เมื่อปลายปี 2564 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้ลาสซา หลังจากที่เขาเดินทางกลับมาจากสหราชอาณาจักร ผู้ป่วยเริ่มมีอาการไข้ อ่อนเพลียและถ่ายเหลว หลังจากนั้นได้รับการรักษาในโรงพยาบาลในเวลาต่อมา ซึ่งผู้ป่วยรายแรกหายป่วยแล้ว ในผู้ป่วยรายที่ 2 และ 3 เป็นผู้สัมผัสร่วมบ้านของรายแรก ไม่มีประวัติเดินทางไปที่สาธารณรัฐมาลี ผู้ป่วยทั้งสองรายได้รับการรักษาในโรงพยาบาล แต่ผู้ป่วยรายที่ 3 เสียชีวิต

ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 ได้รับรายงานผลตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยวิธีการ PCR ของผู้ป่วยทั้ง 2 ราย พบว่าเป็นผู้ป่วยยืนยันโรคไข้ลาสซา และผู้ป่วยรายที่ 3 ได้รับการรักษาเริ่มแรกโดยเป็นผู้ป่วยสงสัย และได้รับการวินิจฉัยยืนยันติดเชื้อไวรัสลาสซา ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565

การตอบโต้ทางสาธารณสุข

การตอบสนองต่อเหตุการณ์ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพของสหราชอาณาจักรในการประสานการรักษา และการจัดการทางสาธารณสุขต่อการติดเชื้อไวรัสลาสซา โดยค้นหาและติดตามผู้ที่ได้รับสัมผัสกับผู้ป่วย ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำและสูง จะได้รับการติดตามอาการ เป็นเวลา 21 วัน หลังจากการสัมผัสครั้งสุดท้าย ซึ่งการป้องกันโรคภายหลังการสัมผัสจะดำเนินการในผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ผู้ที่มีอาการแสดงในช่วงระยะการติดตาม จะได้รับการประเมิน

และจัดการทางสาธารณสุข

การประเมินความเสี่ยงโดยองค์การอนามัยโลก

โรคไข้ลาสซา เป็นไข้เลือดออกเฉียบพลัน ซึ่งในเริ่มแรกมีการระบาดมาสู่คนผ่านการรับประทานอาหารที่ไม่สะอาด หรือการสัมผัสกับเลือดในครัวเรือน และการแพร่เชื้อจากปัสสาวะและอุจจาระของสัตว์ประเภทหนู โดยพบการติดต่อจากคนสู่คนน้อย ยกเว้นแต่การสัมผัสโดยตรงกับเลือด ปัสสาวะ อุจจาระหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วย โดยเฉพาะในสถานพยาบาล สาเหตุของการเกิดโรคที่รุนแรง ประมาณร้อยละ 20 ของผู้ป่วย อัตราการตายประมาณร้อยละ 1 ของทั้งหมด และร้อยละ 15 ของผู้ป่วยมีอาการรุนแรง หากตรวจวินิจฉัยได้เร็วในระยะเริ่มแรกจะลดอัตราการตายและผลกระทบทางสาธารณสุข

การระบาดของโรคไข้ลาสซาในสาธารณรัฐมาลี และผู้ป่วยที่พบไม่บ่อย ที่ทำให้เกิดการระบาดในทวีปยุโรปนั้น มีการระบาดมาจากประเทศในแอฟริกาตะวันตกที่มีการระบาดของโรคในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา เช่น สาธารณรัฐเซียร์ราลีโอน สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐไลบีเรีย และสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย อย่างไรก็ตามการระบาดจากคนสู่คนพบได้น้อยมาก หากมีการป้องกัน ควบคุม การติดเชื้อที่เหมาะสม และมีการใช้มาตรการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ซึ่งมีแค่การระบาดของโรคไข้ลาสซาจากคนสู่คนที่มีรายงานในทวีปยุโรป เมื่อปี พ.ศ. 2559 เท่านั้น ที่มีการติดต่อจากการชันสูตรศพของผู้ป่วย

การระบาดจากคนสู่คน เกิดขึ้นทั้งในชุมชน และในสถานพยาบาล ที่ซึ่งอาจมีการแพร่กระจายของไวรัสจากการใช้เครื่องมือทางการแพทย์ที่ปนเปื้อน เช่น การใช้เข็มฉีดยาซ้ำ และการสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลจะมีความเสี่ยงจากการรักษาผู้ป่วยโรคไข้ลาสซา จากการที่ขาดการฝึกปฏิบัติการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อระหว่างการให้การรักษาผู้ป่วยในสถานพยาบาล แม้ว่าข้อมูลผู้ป่วยที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปเมื่อไม่นานมานี้ จะแสดงให้เห็นว่าการระบาดของโรคไข้ลาสซาจากคนสู่คนเกิดขึ้นน้อยมาก เมื่อมีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อระหว่างการให้การรักษาผู้ป่วยในสถานพยาบาล ความเป็นไปได้ในการเพิ่มขึ้นของการระบาดจากคนสู่คน มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในสถานพยาบาล แต่เมื่อพิจารณาในชุมชนก็มีความสัมพันธ์กันน้อย

คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก

การป้องกันการระบาดของไข้ลาสซาในประเทศขึ้นอยู่กับความร่วมมือในชุมชน และการส่งเสริมสุขอนามัยในชุมชน โดยการกำจัดสัตว์จำพวกหนูไม่ให้เข้ามาในบ้าน นอกจากนี้สมาชิกใน

ครอบครัวและเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุขควรระมัดระวังในการสัมผัสเลือดและสารคัดหลั่งของผู้ป่วย ขณะให้การดูแล

ในสถานพยาบาล เจ้าหน้าที่ควรมีการจัดการตามมาตรฐานควบคุมและป้องกันการติดเชื้อระหว่างการให้การรักษาผู้ป่วยในสถานพยาบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ให้การรักษาผู้ป่วยทั้งผู้ป่วยสงสัยและผู้ป่วยยืนยันไข้ลาลาซา หรือจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิ ควรปฏิบัติตามมาตรฐานและการป้องกันการสัมผัสอย่างเคร่งครัด ซึ่งประกอบด้วย การล้างมืออย่างถูกวิธี การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การดูแลรักษาสภาพแวดล้อม การคัดแยกผู้ป่วย การฉีดยารวมถึงการจัดการศพอย่างถูกต้อง เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงทั้งการสัมผัสโดยตรงกับเลือดและสารคัดหลั่งที่สัมผัสบริเวณใบหน้า (ดวงตา จมูก และปาก) เมื่อให้การรักษาผู้ป่วยสงสัยและผู้ป่วยยืนยันไข้ลาลาซา ควรสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ถุงมือ/เสื้อคลุมกันของเหลวที่ผ่านการฆ่าเชื้อ และอุปกรณ์ป้องกันการ

สัมผัสบริเวณใบหน้า เช่น หน้ากากอนามัย แว่นตา หรือกระจังหน้า

ถ้าหากเกิดไข้เลือดออกที่ไม่มีอาการเฉพาะเจาะจง ให้แยกผู้เดินทางที่ป่วยและปฏิบัติตามมาตรการและการป้องกันการสัมผัสอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นหลักในการป้องกันการติดต่อจากคนสู่คน เมื่อปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจะสามารถป้องกันการติดเชื้อนี้ได้ ถึงแม้ว่าจะไม่ทราบประวัติการเดินทาง ไม่สามารถตรวจวินิจฉัยได้ในทันที หรือการวินิจฉัยโรคไข้เลือดออกมีความล่าช้า

ในปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนในการรักษา ซึ่งในระยะแรกทำได้เพียงให้น้ำเกลือ และการรักษาตามอาการ เพื่อให้มีชีวิตรอด

หากพิจารณาการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยตามฤดูกาล จะมีการเพิ่มขึ้นระหว่างเดือนธันวาคมถึงมีนาคม ซึ่งประเทศในทวีปแอฟริกาตะวันตก ที่มีการระบาดของไข้ลาลาซา ได้รับการสนับสนุนระบบเฝ้าระวังโรคในการป้องกันและรักษาผู้ป่วย เพื่อลดอัตราการตาย รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างเข้มแข็ง

*****

ข่าวสารเตือนภัย อันตรายจากอาหารและน้ำ

สำนักส่งเสริมและสนับสนุนอาหารปลอดภัย
เรียกคืนผลิตภัณฑ์ปนเปื้อน
เชื้อก่อโรคอาหารเป็นพิษและไข้ไทฟอยด์

(*Escherichia coli*, *Listeria monocytogenes*,
Salmonella)

นมผงสำหรับการก ไอศกรีม ชีส
เห็ดเข็มทอง หมู-ไก่/น่องหน้าแช่แข็ง
แคปหมู กิมจิ งาขาว

DDC
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กองระบาดวิทยา
Division of Epidemiology

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422

จัดทำ :
4 มี.ค. 2565

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 สัปดาห์ที่ 8

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 8th week 2022

Disease	2022				Case* (Current 4 week)	Mean** (2017-2021)	Cumulative	
	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8			2022	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	1	0	0
Influenza	97	101	84	31	313	19198	795	0
Meningococcal Meningitis	0	0	0	1	1	1	1	0
Measles	4	1	1	0	6	311	17	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	0	0
Pertussis	0	0	0	0	0	5	0	0
Pneumonia (Admitted)	2036	1834	1669	701	6240	21057	16265	23
Leptospirosis	0	0	0	0	0	121	0	0
Hand, foot and mouth disease	26	39	41	10	116	3341	343	0
Total D.H.F.	71	57	21	10	159	2647	525	2

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

TABLE 2 Reported cases and deaths of diseases under surveillance by province, Thailand, 8th week 2022 (February 20-26, 2022)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS		CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			ENCEPHALITIS			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS									
		Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.	Cum.2022	Current wk.									
Total		0	0	0	0	343	0	10	0	9070	0	336	0	16265	23	701	0	795	0	31	0	1	0	1	0	90	0	4	0	0	17	0	0	89	0	4	0	
Northern Region		0	0	0	0	162	0	5	0	2128	0	92	0	3268	9	148	0	334	0	18	0	1	0	1	0	35	0	2	0	0	4	0	0	10	0	0	0	
ZONE 1		0	0	0	0	136	0	5	0	1271	0	60	0	2202	8	90	0	206	0	9	0	0	0	0	0	30	0	1	0	0	0	1	0	0	9	0	0	0
Chiang Mai		0	0	0	0	5	0	0	0	42	0	0	0	148	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lamphun		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Lampang		0	0	0	0	3	0	0	0	166	0	7	0	127	0	12	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Phrae		0	0	0	0	1	0	0	0	157	0	17	0	198	0	20	0	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nan		0	0	0	0	10	0	0	0	119	0	1	0	139	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Phayao		0	0	0	0	24	0	0	0	167	0	5	0	326	0	18	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	
Chiang Rai		0	0	0	0	93	0	5	0	616	0	30	0	1257	8	40	0	120	0	7	0	0	0	0	26	0	1	0	0	0	0	0	4	0	0	0		
Mae Hong Son		0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0		
ZONE 2		0	0	0	0	19	0	0	0	675	0	26	0	758	1	31	0	112	0	7	0	1	0	1	0	5	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	
Uttaradit		0	0	0	0	1	0	0	0	78	0	2	0	86	0	9	0	13	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tak		0	0	0	0	8	0	0	0	113	0	6	0	158	0	10	0	17	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sukhothai		0	0	0	0	3	0	0	0	82	0	7	0	120	0	8	0	35	0	6	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Phitsanulok		0	0	0	0	5	0	0	0	269	0	11	0	109	1	4	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Phetchabun		0	0	0	0	2	0	0	0	133	0	0	0	285	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ZONE 3		0	0	0	0	8	0	0	0	201	0	6	0	325	0	27	0	16	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Chai Nat		0	0	0	0	1	0	0	0	19	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Sawan		0	0	0	0	7	0	0	0	165	0	6	0	180	0	23	0	16	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	
Uthai Thani		0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	126	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kamphaeng Phet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Phichit		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Central Region*		0	0	0	0	78	0	1	0	1865	0	25	0	3518	10	56	0	110	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	5	0	0	6	0	0	0
Bangkok		0	0	0	0	37	0	1	0	747	0	9	0	1005	1	34	0	26	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
ZONE 4		0	0	0	0	6	0	0	0	218	0	6	0	556	0	12	0	24	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nonthaburi		0	0	0	0	1	0	0	0	114	0	6	0	160	0	11	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pathum Thani		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
P.Nakhon S.Ayutthaya		0	0	0	0	2	0	0	0	51	0	0	0	75	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ang Thong		0	0	0	0	2	0	0	0	14	0	0	0	54	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lop Buri		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sing Buri		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	27	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saraburi		0	0	0	0	1	0	0	0	24	0	0	0	225	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Nayok		0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	15	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ZONE 5		0	0	0	0	11	0	0	0	360	0	4	0	496	0	6	0	27	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ratchaburi		0	0	0	0	0	0	0	0	115	0	0	0	52	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanchanaburi		0	0	0	0	1	0	0	0	34	0	0	0	91	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suphan Buri		0	0	0	0	0	0	0	0	33	0	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Pathom		0	0	0	0	3	0	0	0	81	0	4	0	113	0	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samut Sakhon		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Songkhram		0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	23	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Phetchaburi		0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prachuap Khiri Khan		0	0	0	0	7	0	0	0	92	0	0	0	150	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 6		0	0	0	0	23	0	0	0	521	0	6	0	1444	9	4	0	33	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	0
Samut Prakan		0	0	0	0	12	0	0	0	110	0	0	0	529	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Chon Buri		0	0	0	0	1	0	0	0	73	0	1	0	296	7	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rayong		0	0	0	0	3	0	0	0	81	0	5	0	83	0	1	0	1	0	0	0	0	0															

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา รายจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 8 พ.ศ. 2565 (20-26 กุมภาพันธ์ 2565)

TABLE 2 Reported cases and deaths of diseases under surveillance by province, Thailand, 8th week 2022 (February 20-26, 2022)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS	CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			ENCEPHALITIS			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS								
	Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.		Cum.2022	Current wk.							
NORTH-EASTERN REGION	0	0	0	60	0	2	0	4765	0	199	0	7360	0	373	0	248	0	11	0	0	0	33	0	1	0	0	0	3	0	0	15	0	1	0		
ZONE 7	0	0	0	14	0	0	0	1701	0	79	0	2194	0	62	0	60	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	6	0	0	0		
Khon Kaen	0	0	0	4	0	0	0	632	0	33	0	1074	0	14	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0		
Nong Bua Lam Phu	0	0	0	1	0	0	0	214	0	0	0	379	0	0	0	20	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0		
Roi Et	0	0	0	9	0	0	0	703	0	40	0	626	0	37	0	17	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0		
Kalasin	0	0	0	0	0	0	0	152	0	6	0	115	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 8	0	0	0	5	0	0	0	386	0	7	0	665	0	23	0	22	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
Bungkan	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nong Bua Lam Phu	0	0	0	0	0	0	0	55	0	0	0	194	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Udon Thani	0	0	0	2	0	0	0	144	0	5	0	162	0	14	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Loei	0	0	0	0	0	0	0	11	0	2	0	57	0	3	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nong Khai	0	0	0	1	0	0	0	52	0	0	0	47	0	0	0	10	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
Sakon Nakhon	0	0	0	1	0	0	0	77	0	0	0	151	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nakhon Phanom	0	0	0	1	0	0	0	46	0	0	0	49	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 9	0	0	0	16	0	0	0	1004	0	30	0	1391	0	49	0	36	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	
Nakhon Ratchasima	0	0	0	11	0	0	0	323	0	9	0	331	0	8	0	17	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Buri Ram	0	0	0	2	0	0	0	161	0	0	0	201	0	0	0	9	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Surin	0	0	0	1	0	0	0	377	0	19	0	500	0	12	0	8	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Chaiyaphum	0	0	0	2	0	0	0	143	0	2	0	359	0	29	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
ZONE 10	0	0	0	25	0	2	0	1674	0	83	0	3110	0	239	0	130	0	8	0	0	0	17	0	1	0	0	0	0	0	0	7	0	1	0	0	
Si Sa Ket	0	0	0	3	0	1	0	739	0	34	0	1152	0	60	0	40	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	
Ubon Ratchathani	0	0	0	14	0	1	0	472	0	36	0	1224	0	131	0	66	0	7	0	0	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	
Yasothon	0	0	0	1	0	0	0	123	0	0	0	303	0	7	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Amnat Charoen	0	0	0	2	0	0	0	180	0	5	0	283	0	22	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mukdahan	0	0	0	5	0	0	0	160	0	8	0	148	0	19	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Southern Region	0	0	0	43	0	2	0	312	0	20	0	2119	4	124	0	103	0	2	0	0	0	11	0	1	0	0	0	0	5	0	0	58	0	3	0	0
ZONE 11	0	0	0	16	0	0	0	130	0	4	0	794	4	50	0	36	0	2	0	0	0	8	0	1	0	0	0	0	2	0	0	25	0	2	0	0
Nakhon Si Thammarat	0	0	0	1	0	0	0	33	0	1	0	215	0	25	0	16	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	
Krabi	0	0	0	1	0	0	0	5	0	2	0	89	0	6	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	
Phangnga	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	9	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	
Phuket	0	0	0	2	0	0	0	35	0	0	0	89	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Surat Thani	0	0	0	7	0	0	0	31	0	1	0	211	3	14	0	2	0	0	0	0	0	8	0	1	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	0	
Ranong	0	0	0	2	0	0	0	19	0	0	0	11	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	6	0	0	0	0	
Chumphon	0	0	0	3	0	0	0	4	0	0	0	170	0	5	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
ZONE 12	0	0	0	27	0	2	0	182	0	16	0	1325	0	74	0	67	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0	33	0	1	0	0
Songkhla	0	0	0	15	0	2	0	119	0	15	0	494	0	54	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	1	0	0	
Satun	0	0	0	2	0	0	0	18	0	0	0	67	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	
Trang	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Phatthalung	0	0	0	4	0	0	0	19	0	1	0	92	0	3	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	
Pattani	0	0	0	1	0	0	0	5	0	0	0	180	0	8	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yala	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0	0	192	0	9	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	0	0	
Narathiwat	0	0	0	3	0	0	0	15	0	0	0	289	0	0	0	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	6	0	0	0	0	

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์) และกลุ่มสาธารณสุขทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดฉะเชิงเทรา "PNEUMONIA" = PNEUMONIA (ADMITTED) "MENINGOCOCCAL" = MENINGOCOCCAL MENINGITIS "0" = No case C = Cases D = Deaths CUM = Cumulative year-to-date counts

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับการรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้รับการยืนยันเบื้องต้น จากผู้รายงานโรค Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 (1 มกราคม-2 มีนาคม 2565)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2022 (January 1-March 2, 2022)

DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2021								DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2022								POP.
REPORTING AREAS	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	CASE RATE	CASE	JAN	FEB	MAR	APR	TOTAL	TOTAL	CASE RATE	CASE	DEC 31, 2020
						PER 100000	FATALITY							PER 100000	FATALITY	
	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)	C	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)	
Total	706	648	307	9956	6	14.97	0.06	390	135	0	0	525	2	0.79	0.38	66,171,439
Northern Region	119	91	22	2830	2	23.35	0.07	31	17	0	0	48	0	0.40	0.00	12,010,024
ZONE 1	47	28	7	1344	1	22.81	0.07	7	2	0	0	9	0	0.15	0.00	5,874,503
Chiang Mai	13	11	1	283	0	15.98	0.00	1	0	0	0	1	0	0.06	0.00	1,789,385
Lamphun	0	0	0	11	0	2.71	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	401,139
Lampang	1	4	0	46	0	6.21	0.00	0	1	0	0	1	0	0.14	0.00	724,678
Phrae	1	1	0	11	0	2.48	0.00	1	0	0	0	1	0	0.23	0.00	434,580
Nan	7	1	0	109	0	22.77	0.00	3	0	0	0	3	0	0.63	0.00	475,875
Phayao	0	3	3	25	0	5.28	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	464,505
Chiang Rai	22	8	3	344	1	26.56	0.29	2	1	0	0	3	0	0.23	0.00	1,298,425
Mae Hong Son	3	0	0	515	0	181.75	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	285,916
ZONE 2	46	46	7	1030	1	28.85	0.10	16	13	0	0	29	0	0.82	0.00	3,533,839
Uttaradit	7	4	0	180	1	39.63	0.56	0	1	0	0	1	0	0.22	0.00	446,148
Tak	12	17	3	476	0	72.11	0.00	11	5	0	0	16	0	2.36	0.00	676,583
Sukhothai	13	10	1	164	0	27.51	0.00	1	2	0	0	3	0	0.51	0.00	585,352
Phitsanulok	12	13	2	154	0	17.78	0.00	3	4	0	0	7	0	0.83	0.00	847,384
Phetchabun	2	2	1	56	0	5.64	0.00	1	1	0	0	2	0	0.20	0.00	978,372
ZONE 3	35	27	17	537	0	18.00	0.00	15	3	0	0	18	1	0.62	5.56	2,922,114
Chai Nat	9	10	9	81	0	24.74	0.00	7	1	0	0	8	1	2.50	12.50	320,432
Nakhon Sawan	14	12	8	195	0	18.36	0.00	6	2	0	0	8	0	0.77	0.00	1,035,028
Uthai Thani	6	4	0	56	0	17.02	0.00	2	0	0	0	2	0	0.62	0.00	325,116
Kamphaeng Phet	4	0	0	79	0	10.87	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	712,143
Phichit	2	1	0	126	0	23.43	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	529,395
Central Region*	369	448	214	4168	1	18.22	0.02	258	69	0	0	327	2	1.43	0.61	22,842,228
Bangkok	133	183	60	1651	0	29.11	0.00	90	31	0	0	121	0	2.19	0.00	5,527,994
ZONE 4	24	26	7	374	0	6.95	0.00	13	1	0	0	14	0	0.26	0.00	5,422,367
Nonthaburi	12	8	2	121	0	9.63	0.00	5	1	0	0	6	0	0.47	0.00	1,288,637
Pathum Thani	3	5	4	67	0	5.80	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	1,190,060
P.Nakhon S.Ayutthaya	0	0	0	32	0	3.91	0.00	1	0	0	0	1	0	0.12	0.00	820,512
Ang Thong	3	8	0	32	0	11.42	0.00	1	0	0	0	1	0	0.36	0.00	274,763
Lop Buri	3	3	0	39	0	5.15	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	739,473
Sing Buri	1	1	0	4	0	1.91	0.00	2	0	0	0	2	0	0.98	0.00	204,526
Saraburi	2	1	0	69	0	10.69	0.00	4	0	0	0	4	0	0.62	0.00	643,963
Nakhon Nayok	0	0	1	10	0	3.84	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	260,433
ZONE 5	140	119	46	1090	1	20.39	0.09	100	14	0	0	114	0	2.14	0.00	5,333,543
Ratchaburi	23	5	0	246	0	28.17	0.00	20	0	0	0	20	0	2.30	0.00	868,281
Kanchanaburi	13	22	1	120	1	13.42	0.83	9	1	0	0	10	0	1.12	0.00	894,054
Suphan Buri	39	18	5	212	0	25.01	0.00	10	1	0	0	11	0	1.32	0.00	835,360
Nakhon Pathom	47	63	29	372	0	40.50	0.00	46	12	0	0	58	0	6.29	0.00	922,171
Samut Sakhon	0	0	0	3	0	0.52	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	586,789
Samut Songkhram	0	0	0	6	0	3.10	0.00	3	0	0	0	3	0	1.57	0.00	190,842
Phetchaburi	4	4	2	31	0	6.40	0.00	1	0	0	0	1	0	0.21	0.00	482,875
Prachuap Khiri Khan	14	7	9	100	0	18.13	0.00	11	0	0	0	11	0	1.99	0.00	553,171
ZONE 6	63	110	92	972	0	15.79	0.00	48	22	0	0	70	1	1.12	1.43	6,237,892
Samut Prakan	25	40	45	222	0	16.62	0.00	19	10	0	0	29	0	2.14	0.00	1,356,449
Chon Buri	22	54	40	440	0	28.44	0.00	20	10	0	0	30	0	1.89	0.00	1,583,672
Rayong	8	12	2	186	0	25.51	0.00	4	1	0	0	5	1	0.67	20.00	751,343
Chanthaburi	3	3	0	23	0	4.28	0.00	3	0	0	0	3	0	0.56	0.00	536,557
Trat	0	0	0	2	0	0.87	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	228,376
Chachoengsao	2	1	4	28	0	3.90	0.00	2	1	0	0	3	0	0.41	0.00	724,178
Prachin Buri	0	0	1	32	0	6.49	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	495,325
Sa Kaeo	3	0	0	39	0	6.90	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	561,992

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 (1 มกราคม-2 มีนาคม 2565)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2022 (January 1-March 2, 2022)

REPORTING AREAS	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2021								DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2022								POP. DEC 31, 2020
	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000	CASE FATALITY		JAN	FEB	MAR	APR	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000	CASE FATALITY	
	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)		C	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)	
NORTH-EASTERN REGION	169	59	25	2052	2	9.32	0.10		44	21	0	0	65	0	0.30	0.00	21,826,920
ZONE 7	70	18	7	626	0	12.38	0.00		19	3	0	0	22	0	0.44	0.00	5,010,756
Khon Kaen	7	4	1	121	0	6.71	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	1,790,863
Maha Sarakham	7	4	0	91	0	9.45	0.00		1	0	0	0	1	0	0.11	0.00	948,310
Roi Et	44	6	6	280	0	21.44	0.00		15	2	0	0	17	0	1.31	0.00	1,296,013
Kalasin	12	4	0	134	0	13.61	0.00		3	1	0	0	4	0	0.41	0.00	975,570
ZONE 8	18	10	3	296	1	5.32	0.34		4	4	0	0	8	0	0.15	0.00	5,516,407
Bungkan	0	0	0	16	0	3.77	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	421,995
Nong Bua Lam Phu	0	0	1	2	0	0.39	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	509,001
Udon Thani	2	2	0	10	0	0.63	0.00		1	0	0	0	1	0	0.06	0.00	1,566,510
Loei	3	1	0	43	0	6.69	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	638,732
Nong Khai	0	0	0	13	0	2.49	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	516,843
Sakon Nakhon	2	3	2	104	0	9.02	0.00		3	4	0	0	7	0	0.61	0.00	1,146,286
Nakhon Phanom	11	4	0	108	1	15.02	0.93		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	717,040
ZONE 9	39	14	7	675	1	9.96	0.15		12	6	0	0	18	0	0.27	0.00	6,712,454
Nakhon Ratchasima	12	6	4	148	1	5.59	0.68		5	0	0	0	5	0	0.19	0.00	2,634,154
Buri Ram	2	1	0	49	0	3.07	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	1,579,805
Surin	25	6	3	446	0	31.92	0.00		6	6	0	0	12	0	0.87	0.00	1,376,230
Chaiyaphum	0	1	0	32	0	2.81	0.00		1	0	0	0	1	0	0.09	0.00	1,122,265
ZONE 10	42	17	8	455	0	9.85	0.00		9	8	0	0	17	0	0.37	0.00	4,587,303
Si Sa Ket	28	10	5	163	0	11.07	0.00		7	6	0	0	13	0	0.89	0.00	1,457,556
Ubon Ratchathani	11	4	2	228	0	12.15	0.00		0	1	0	0	1	0	0.05	0.00	1,868,519
Yasothon	3	3	1	34	0	6.32	0.00		2	1	0	0	3	0	0.56	0.00	533,394
Amnat Charoen	0	0	0	16	0	4.23	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	376,350
Mukdahan	0	0	0	14	0	3.97	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	351,484
Southern Region	49	50	46	906	1	9.56	0.11		57	28	0	0	85	0	0.90	0.00	9,492,267
ZONE 11	28	12	11	528	0	11.77	0.00		22	14	0	0	36	0	0.80	0.00	4,492,012
Nakhon Si Thammarat	4	0	1	103	0	6.60	0.00		1	2	0	0	3	0	0.19	0.00	1,549,344
Krabi	4	0	3	66	0	13.89	0.00		7	3	0	0	10	0	2.09	0.00	479,351
Phangnga	2	1	4	34	0	12.66	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	268,016
Phuket	0	0	0	23	0	5.56	0.00		3	1	0	0	4	0	0.96	0.00	418,785
Surat Thani	1	2	0	18	0	1.69	0.00		0	1	0	0	1	0	0.09	0.00	1,072,464
Ranong	0	0	0	97	0	50.36	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	194,573
Chumphon	17	9	3	187	0	36.59	0.00		11	7	0	0	18	0	3.53	0.00	509,479
ZONE 12	21	38	35	378	1	7.58	0.26		35	14	0	0	49	0	0.98	0.00	5,000,255
Songkhla	8	15	10	153	0	10.67	0.00		6	10	0	0	16	0	1.12	0.00	1,431,536
Satun	3	10	1	25	0	7.75	0.00		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	324,835
Trang	4	1	1	35	1	5.44	2.86		0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	639,788
Phatthalung	2	7	9	30	0	5.71	0.00		13	2	0	0	15	0	2.87	0.00	522,541
Pattani	0	0	0	28	0	3.88	0.00		3	0	0	0	3	0	0.41	0.00	729,581
Yala	2	1	10	36	0	6.74	0.00		4	0	0	0	4	0	0.74	0.00	542,314
Narathiwat	2	4	4	71	0	8.82	0.00		9	2	0	0	11	0	1.36	0.00	809,660

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานฯ กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท

C = Cases

D = Deaths

อากาศเปลี่ยน เสี่ยงไข้หวัดใหญ่

พยากรณ์โรค และภัยสุขภาพ รายสัปดาห์

ฉบับที่ 8/2565 วันที่ 27 ก.พ. - 5 มี.ค. 65

สถานการณ์

พบผู้ป่วย 565 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต
มากที่สุดในกลุ่มอายุ 1 ปี และอายุ 5-14 ปี

อาการ

การป้องกันไข้หวัดใหญ่

สวมหน้ากากอนามัย

ล้างมือบ่อย ๆ
ด้วยน้ำและสบู่

เลี่ยงการขี้ตา สัมผัสหน้า

หยุดเรียน หยุดงาน
หยุดกิจกรรมในที่แออัด

ฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่

โดยเฉพาะประชาชน 7 กลุ่มเสี่ยง
ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐใกล้บ้าน
ก่อนฤดูฝน

สำหรับสื่อมวลชน
และพนักงานผู้ให้บริการสุขภาพ

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422

f กรมควบคุมโรค

สมัครและติดตามรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ได้ที่ https://wesr-doe.moph.go.th/wesr_new/

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 53 ฉบับที่ 8 : 4 มีนาคม 2565 Volume 53 Number 8: March 4, 2022

กำหนดออก : รายสัปดาห์

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายัง กลุ่มเผยแพร่วิชาการ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

E-mail: weekly.wesr@gmail.com, panda_tid@hotmail.com

จัดทำโดย

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ชั้น 3 อาคาร 10 ตึกกรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-3805
Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tel (66) 2590-3805
Floor 3, Building 10, Department of Disease Control, Tiwanon Road, Mueang Nonthaburi District, Nonthaburi Province, Thailand, 11000